

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Nazwa Beneficjenta: Fundacja NOVA

Tytuł modelu: eduNOVA- model edukacji społecznościowej

Okres realizacji modelu: 01.09.2020 – 31.03.2022

Twoje finanse. Jak zarabiać i oszczędzać

Temat: Planowanie i prowadzenie domowego budżetu

Fundacja NOVA testuje model wsparcia pt. „eduNOVA – model edukacji społecznościowej” w ramach powierzonego grantu dofinansowanego z projektu „Szansa – nowe możliwości dla dorosłych”, realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014 – 2020, współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Budżet domowy

Celem budżetu domowego jest zestawienie przychodów w stosunku do wydatków, aby ułatwić zaplanowanie długo- i krótkoterminowych celów. Korzystanie z budżetowego arkusza kalkulacyjnego może sprawić, że kondycja finansowa staje się kwestią priorytetową poprzez zapewnienie kontroli wydatków i wzrost oszczędności.

Monitoruj wydatki miesięczne

Opłaty za media, karty kredytowe i ubezpieczenia są rozliczane miesięcznie, więc najłatwiejszym sposobem pilnowania kosztów jest ustalenie, ile pieniędzy wydaje się co miesiąc.

Pamiętaj także o „dodatkowych kosztach”

Czy poza rachunkiem za energię, masz jeszcze subskrypcję filmów albo gier? A co z członkostwem na siłowni? Pamiętaj, żeby także kontrolować takie wydatki.

Porada: Zwracaj uwagę na wydatki zmienne

Jeśli chodzi o rachunki za gaz czy telefon, to generalnie opłaty z tego tytułu nie różnią się, porównując miesiąca na miesiąc, jednakże inne wydatki, np. posiłkowanie się poza domem czy kupowanie odzieży, mogą różnić się w znacznym stopniu.

Kategoria kosztów

Wydatki stałe

Wydatki stałe charakteryzują się taką samą kwotą każdego miesiąca. Przykładowo, należą do nich raty z tytułu kredytu hipotecznego lub koszty dzierżawy, ubezpieczenie zdrowotne, spłata samochodu, czy podatek od nieruchomości.

Wydatki zmienne

Nie może obejść się bez wydatków zmiennych, jednak ich wysokość może podlegać wahaniom z miesiąca na miesiąc. Tego typu wydatki mogą dotyczyć artykułów spożywczych, kosztów utrzymania samochodu, elektryczności, czy zużycia wody.

Wydatki fakultatywne

Wydatki fakultatywne mogą różnić się w znacznym stopniu, porównując miesiąc do miesiąca. Przykładowo, należą do nich wydatki na posiłkowanie się poza domem, opłaty z tytułu subskrypcji usług streamingowych, członkostwo w klubach, kablówka oraz zakup odzieży.

Fundacja NOVA testuje model wsparcia pt. „eduNOVA – model edukacji społecznościowej” w ramach powierzonego grantu dofinansowanego z projektu „Szansa – nowe możliwości dla dorosłych”, realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014 – 2020, współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Określanie celów

Gdy masz już właściwe wyobrażenie na temat pieniędzy trafiających do budżetu w stosunku do pieniędzy wydawanych, możesz zacząć ustalać priorytety krótko- i długoterminowych celów.

Zaplanowanie remontu domu

Czy Twoja pralka szwankuje? Czy Twoje meble są podniszczone? A może główna łazienka wymaga odświeżenia? Remont domu może wiązać się z nieprzewidywanymi wydatkami. Pamiętaj, aby je uwzględnić przy analizowaniu swoich celów finansowych.

Zadbaj o alternatywne opcje przy planowaniu ślubu

Ciągłe analizowanie finansów pomaga ustalić, czy udało Ci się już wystarczająco dużo zaoszczędzić, aby pozwolić sobie na zakup danej rzeczy, niezależnie od tego, czy jest ona niezbędna, czy po prostu „fajnie byłoby ją mieć”. Czy potrzebujesz taką bramę weselną ozdobioną różami na swoją ceremonię ślubną, czy faktycznie jest to Twoja zachcianka? Tak czy inaczej, pamiętaj, aby mieć to na uwadze podczas określania celów.

Planowanie zabawy na studiach

Jeśli będziesz trzymać się sztywno wydatków stałych, możesz znacznie szybciej osiągnąć swoje krótko i długoterminowe cele. Aczkolwiek, możesz również uwzględnić w swoim miesięcznym budżecie konkretną kwotę przeznaczoną na zabawę i rozrywkę — wydatki zmienne, które z pewnością należałoby kontrolować w czasie studiów.

3 zasady budowania dobrego budżetu domowego

- **Prostota** – w sieci bez trudu znajdziesz rozbudowane plany budżetów domowych, które obejmują kilkanaście arkuszy w Excelu. Nie oto jednak chodzi, zwłaszcza jeśli dopiero zaczynasz swoją przygodę ze świadomym zarządzaniem budżetem. Dobry plan musi być na tyle prosty, abyś mógł go wytłumaczyć nawet dziecku.
- **Przejrzystość** – do zarządzania swoimi pieniędzmi nie potrzebujesz Excela lub specjalnych aplikacji. Wystarczy kartka papieru. Zrób to jednak tak, abyś miał wszystko „pod ręką” lub w zasięgu wzroku.
- **Elastyczność** – nawet korporacjom, w których pracują specjaliści w dziedzinie finansów, nie zawsze domykają się budżety. Nie przejmuj się więc, gdy w Twoim

planie coś nie wypali. Nie poddawaj się, tylko popraw budżet i zweryfikuj jego skuteczność w kolejnym miesiącu.

Sposoby na budżet domowy

Cash flow, czyli finansowe zapiski

Przygotowanie do okiełznania domowych finansów zaczynamy od odnotowywania codziennych transakcji. Możemy to robić w zeszycie lub przy pomocy programu komputerowego (np. arkusza kalkulacyjnego). Najlepiej zacząć od początku miesiąca i trzymać się kilku podstawowych reguł:

1. Zapisujemy wszystkie, bez wyjątku, wydatki i przychody.
2. Ewidencję prowadzimy bez zbędnej zwłoki – im więcej czasu upłynie od wydatku do jego zapisania, tym większe prawdopodobieństwo, że pamięć spłata nam figla i pominiemy jakieś wydarzenie.
3. Wybieramy najwygodniejsze z naszego punktu widzenia rozwiązanie – arkusz kalkulacyjny, zeszyt albo aplikację mobilną. Ważne, by mieć łatwy dostęp do zgromadzonych danych i móc je później uporządkować.

Kategoryzacja – porządek w finansach

Po 2-3 miesiącach prowadzenia finansowych zapisków możemy zabrać się za ich analizę. Najlepiej, jeśli podzielimy wydatki na kategorie. Mogą one być bardziej lub mniej szczegółowe – w zależności od tego, jak głęboko chcemy wniknąć w nasze finansowe zwyczaje. Warto nie tylko podzielić transakcje na typy (np. wydatki na dom, żywność, samochód), ale również na dwie grupy – wydatki sztywne i uznaniowe. Te pierwsze obejmują wszystko, co jest niezbędne do normalnego funkcjonowania gospodarstwa domowego (np. spłaty kredytów, rachunki, jedzenie). Te drugie to obszar „finansowej wolności” – wydatki na hobby, rozrywkę, wypoczynek.

Analizując wydatki z kilku miesięcy w podziale na typy i kategorie, powinniśmy obliczyć średnią miesięczną dla każdej z wyróżnionych „przegródek”. Pozwoli to nam lepiej zorientować się, jak duży wpływ na nasze rzeczywiste położenie mają poszczególne obciążenia. Zdarza się bowiem tak, że w jednym miesiącu pojedynczy wydatek zdominuje

pozostałe (np. konieczność opłacenia ubezpieczenia samochodu). W dalszej perspektywie jednak, nie okaże się on tak znaczący dla naszych finansów.

Limity, czyli budżet domowy pod kontrolą

Uzbrojeni w wiedzę o tym, jak wydajemy pieniądze, możemy pokusić się o stworzenie prostego planu wydatków, który pozwoli nam lepiej kontrolować osobiste finanse. Każdej z kategorii przypisujemy miesięczny limit, bazując na średniej z kilku miesięcy. Suma zaplanowanych wydatków powinna być mniejsza niż nasze przychody – resztę można przeznaczyć na oszczędności lub nieprzewidziane wydatki. Jeśli tak skonstruowany plan się nie domyka, musimy szukać miejsc do przeprowadzenia „cięć budżetowych”. Najłatwiejszym wyjściem jest ograniczenie wydatków uznaniowych, ale długoterminowe skutki daje przede wszystkim zmniejszenie wydatków sztywnych (np. abonamentu telewizji kablowej). To drugie wyjście uwalnia na stałe pewną kwotę w budżecie – rezygnacja z niepotrzebnych powtarzalnych obciążeń da nam odczuwalną finansową ulgę.

W kolejnych miesiącach taki budżet będzie nam służyć do śledzenia postępów w wydatkach. Odnotowując poszczególne wydatki, powinniśmy od razu przypisywać je do poszczególnych kategorii i odejmować od pozostałego limitu. Prowadząc takie zapiski na bieżąco, będziemy z góry wiedzieli, kiedy zbliża się niebezpieczny moment przekroczenia założonego budżetu.